

αὐτοῖς, οἵτινες ἐξ ἀπαντος καὶ ὑπὸ ἄλλους ὄρους ἐν καιρῷ τῷ δέοντι θὰ ἀνασκάψουν τοὺς νόμους τοῦ Ἀρχόντος».

Ὁ «Νέος Ἐλευθέρ. Τύπος» τῆς Βιέννης ἀρχομένου τοῦ 1891 [ἐδημοσίευσεν τὴν λαμπροτέραν ἐπιφυλλίδα περὶ τῆς ἐν Οὐγγαρία οἰκτρᾶς καταστάσεως τῶν κτηνῶν. Ἄλλ' ἔκτοτε ἡ κτηνοτροφία τῆς Οὐγγαρίας ἀνυψώθη εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον καὶ ὁ χωρικός ἤδη σκιρτᾷ καὶ μετακινεῖ ἀκαταπαύστως ἀντὶ ἀδρῶν χρημάτων τὰς ἀγέλας τῶν ἵππων καὶ τῶν βοῶν εἰς τὰ γειτονικά κράτη. Καὶ ἡ Μακεδονία κέκτηται μαγευτικὰς κοιλάδας πρὸς γονιμοποίησιν τῶν ζώων καὶ αὐξήσιν τῶν ποιμνίων ὑπὸ τὰ φυλάγματα τῶν δασῶν, ἐνθα κατὰ τὸ θέρος σιγῇ θανάτου ἐπικρατεῖ. Ἐὰν οἱ γαιωκτῆμονες ἐγίνωσκον τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου, θὰ εἶχον ἤδη προσεγγίσει καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν κτηνοτρόφων τῆς Εὐρώπης. Τὸ κέρδος τῆς τοκογλυφίας δὲν εἶνε μόνιμον· κληροδοτεῖ λυπηροτάτας ἀναμνήσεις, ἐξευτελίζει καὶ ὠθεῖ πρὸς τὴν κατάραν τὸν ἄνθρωπον· ἡ κτηνοτροφία θὰ ἀναζωογονήσῃ καὶ τὴν γεωργίαν καὶ οὕτω θὰ διαχυθῇ ἡ παιδρότης καὶ ἡ ἀφθονία τοῦ ἄρτου εἰς ὅλας τὰς τάξεις.

Πᾶσα ἐπαρχία ὀφείλῃ νὰ ἔχῃ πολιτικὸν κτηνίατρον ὡς ἡ Σύμωνα καὶ οὐχὶ νὰ συμβουλευέωνται οἱ χωρικοὶ τοὺς πεταλωτάς (Ναλπάνιδες). Ἐσχάτως ἡ κωμόπολις Μ. ἐν διαστήματι 10 ἡμερῶν ἀπώλεσε 15 ἀγελάδας, ἐντρομοὶ δὲ οἱ κάτοικοι ἔσπευσαν εἰς τὸν ἀγίασμόν. Εὐτυχῶς ἀποσοδῆθη ἡ ἐξάπλωσις. Ἐν τούτοις εἰς τὰ μεμακρυσμένα χωρία πολλάκις δεκατίζονται τὰ ζῶα καὶ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν καὶ ὁ βουλόμενος νὰ μάθῃ αὐτὸς δύναται νὰ πλησιάζῃ τοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν χωρικοὺς, οἵτινες μελαγχολικῶς θεῶνται τὴν συναλλαγὴν τῶν κτηνῶν. Ἐὰν πᾶς ὅστις τρέφει ζῶον ὑποχρεοῦτο νὰ δηλώσῃ τὸν θάνατον τοῦ ζώου πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ προστίμου, ἡ στατιστικὴ στήλη τῶν ζώων θὰ ἔχεν ἀνηρτημένην τὴν πένθιμον σελίδα καὶ τοὺς λόγους, δι' ὧν ἐλαττοῦνται καὶ τὰ κτήνη. Ἀπαιτεῖται ἐξ ἀπαντος νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐστηρότατα ὁ νόμος κατ' ἐκείνων, οἵτινες φορτώνουν βαρέως τὰ ὑποζύγια τῶν συγχρόνων καὶ τὰ κυπῶσιν ἀνηλεῶς. Μισθάρονται καὶ τὰ ζῶα καὶ ἀπόδειξις ἡ νοσηροσύνη καὶ ἡ στοργή, ἣν αἰσθάνονται πρὸς τοὺς κυρίους των καὶ ἥτις κινεῖ τὸν θαυμασμόν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου οἰνόφυλξ χωρικός ἐκείτο ὡς πτώμα ὀλίγον μακρὰν τοῦ μεγάλου δρόμου· ὁ ἵππος ἴστατο πλησίον αὐτοῦ ὡς φύλαξ χωρὶς νὰ θίξῃ τὴν πέριξ γλῶσση. Ἐκ περιεργείας οἱ διαβάται τὸν ἐπλησίασαν, ἀλλ' ὁ ἵππος στρέφεται κυκλοειδῶς καὶ χρεματίζει μὴ τυχόν πᾶθῃ κακόν τι ὁ κύριός του. Χάριν τῆς νοσηροσύνης τοῦ ἵππου οἱ θεαταὶ ἔλαβον πρόνοιαν περὶ τοῦ οἰνόφυλγος χωρικοῦ βυθίσαντες αὐτὸν εἰς τὸν ποταμόν, ἐξ οὗ πᾶρυτα συνῆλθεν.

Ἄλλο περιεργότερον. Εἰς τὴν κωμόπολιν Μ. ἡ ἀγέλας τῆς οἰκογενείας Τ. Α. συγκινεῖ εἰσέτι ὁλόκληρον τὴν συνοικίαν. Ὁ οἰκοδεσπότης μετὰ παρέλευσιν

τεσσαράκοντα ἡμερῶν χάριν τοῦ γάλακτος ἐθυσίασε τὸν μόσχον. Βραδύνει ἡ λήθη τῆς μητρὸς καὶ τὸ τραῦμα τῆς στοργῆς ὑφίσταται. Ἀνωφελὴς ἡ μεταμέλεια τοῦ οἰκοδεσπότη. Τὸ ζῶον ἀπέλεσε τὸ γάλα. Κατ' ἀρχὰς οὕτως ἐξηγήθη τὸ πᾶγμα, ἀλλὰ πρωΐαν τινὰ ἡ οἰκοδέσποινα παρατηρεῖ ὅτι ὁ κύων θηλάζει τὴν ἀγελάδα. Ἐγνώσθη τότε ὅτι ὁ κύων μετέδιδε τὰς θωπείας αὐτοῦ πρὸς τὸ ζῶον καὶ ὡς ἀντάλλαγμα ἐρρόφα τὸ γάλα τῆς. Διὰ τὸν κύνα οὐδὲν ἀπεσκευαίον συνέβη, ἐκτός τοῦ καγχασμοῦ τῶν πέριξ. Ὁ Ἰούλιος Βέρν διηγεῖται ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὰ ἄγρια ποίμνια παρακολοθοῦνται ὑπὸ τῶν κυνῶν ὡς φυλάκων καὶ πρὸς ἀμοιβὴν ἐπιτρέπουσιν αὐτοῖς νὰ θηλάζωσι.

Γεωργὸς τις ἐκ τοῦ χωρίου Α. διότι ὁ κύων αὐτοῦ ἐπετίθετο ἀνευ ὕλακων ὑπούλως καὶ ἤκουε διὰ τοῦτο παράπον, ἀνῆρτησεν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ μικρὸν κώδωνα, δι' ὃν οἱ διαβάται συνέχαιρον αὐτῷ διὰ τῶν ῥοπῶν· ὁ κύων ἐσωφρονίσθη. Τίς οἶδε ἡμέραν τινὰ ἐὰν τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου τοῦ συκοφάντου. Οἱ ἀρχαῖοι Πέρσαι τοὺς συκοφάντας ἐθεώρουν ὡς ὀλοτήρας τῆς κοινωνίας καὶ σοφῶς ἐπρακτοὶν ἀπαγχονίζοντες αὐτούς.

Ἐν Μοναστηρίῳ.

(Ἀκολουθεῖ)

A. TSIMIS.

ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΑΡΑ.

Ἦν Ἀπριλίου νύξ ἑαρινή, γλυκεῖα, ἀστερόεσσα· ἡ ξεφυρίτις ἔπνει πως ψυχρά· ἐμάχμαιρεν ὁ γαλαξίας ἐπὶ τοῦ εὐρέος στερεώματος, ὅπερ τὸν ὀρίζοντα περιέβαλλεν ὡς χλαίνα μέλαινα χρυσόστικτος. Ἡ Φοῖβη ἦν που κεκρυμμένη, οὐδὲν τὴν ὥχραν αὐτῆς μορφήν ἐβλεπέ τις ἐπὶ τοῦ στερεώματος ὡς ἄλλοτε.

Ἦ ὥρα ἦτο ἡδὴ μεσονύκτιος, καιρός, καθ' ὃν περ οἱ νεκροὶ ἑῶντες τὸ νέρτερον αὐτῶν κατοικητήριον ἐξέρχονται ἀπὸ τῶν τάφων καὶ περιπλανῶνται ὡς σκιαὶ ἀνά τὰς πεδιλάδας ταχύτερον ἐλάφων ἄχρως ἀλεκτρόφωνίας.

Τὸ κοιμητήριον τοῦ χωρίου ἦν πανέρημον καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἀνέδιδε φωσφορισμοὺς ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, ὅτε μὲν ζωρότερον, ὅτε δὲ ἀβληχρότερον πως λαμπυρίζοντας. Ἦσαν οὗτοι ἴσως τῶν σκιῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῷ σκότει σκαρδαμύσσοντες, τὰ δ' ἀερώδη αὐτῶν σώματα ἀφανῆ ἦσαν ὅλως.

Καὶ ὅμως ἀπὸ τινων ἡμερῶν φήμη διεδίδετο ἀνά τὸ χωρίον, ὅτι ὤφθη παρθένος λευχείμων ὑψηλὴ γοργῷ τῷ βήματι περὶ τὸ κοιμητήριον πολλάκις περιτρέχουσα καὶ στεναγμούς ἀφιεῖσα βαθεῖς. Πολλοὶ τῶν χωρικῶν δυσχυρίζοντο ὅτι ἰδίους ὄμμασιν εἶδον τὸ φῶμα τὸ πλανώμενον. Ἦν δὲ αὐτό, ὡς ἔλεγον, τῆς πρό τιος αὐτόχειρος θανούσης κόρης χωρικῆς,

ἦτι, ἐτάφη μὴ κτερισθεῖσα, ἄκλαυστος, ἀφίλος, ἀνευλόγητος.

Ἵπάρχουσι φαντάσματα; — ὅτε ἤμην νήπιον ἐπίστευον αὐτοῖς, ὅτε ἐγενόμην μεῖραξ' ἐδιδάχθην ὑπὸ τῶν διδασκάλων μου ὅτι ταῦτά εἰσι προλήψεων ἀποκυήματα καὶ διὰ διαφόρων πρᾶξευμάτων — εἰς διδασκάλους καὶ εἰς διδασκαλικά βιβλία ἀρμυζόντων — ἀπεταχθήμην τῇ πίστει, χάρις ἐκείνοις οἷς ὀφείλω τὸ εὖ ζῆν (!) Ἦδη δὲ νεανίας ὢν καὶ ἐλευθέρως νὰ σκεφθῶ δυνάμενος ἔταμον ἐμαυτῷ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου μέσσην τινὰ ὁδὸν πίστεως. Καὶ εἰ μὴ ὑπάρχουσι φαντάσματα, ὡς ἡ μάμμη μου μὲ ἐδίδασκε ταῦτα, αἱ περὶ τούτων φῆμαι δὲν εἶνε ὅλως ἀνυπόστατοι, ὡς οἱ διδασκαλοὶ μου ἰσχυρίζοντο. Ἵπάρχουσιν ἐν τῇ φύσει, ἐν τῷ κόσμῳ ἐν γένει, μυστήριά τινα, μυστηριώδη τινὰ συμβαίνοντα, ἀπερ' ἡ ἐπιστήμη ἀπολύτως ἀδυνατεῖ νὰ λύσῃ διὰ μόνου τοῦ ὀρθολογισμοῦ· διὸ μὴ δυνάμενη νὰ περιλάβῃ αὐτὰ εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρνεῖται ἀπολύτως τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν. — Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

* *

Πρὸ δέκα ἀκριβῶς ἐτῶν οἱ τοῦ αὐτοῦ χωρίου κῆτοικοι ἐτέλουν πνήγυριν ἐν τινὶ ὥραϊξ' ἐξοχῇ· ἐν τῇ κοινῇ ἐκείνῃ εὐτυχίᾳ καὶ πολλοὶ πῆδες μετὰ κορασίδων ἀναμῖξ' ἐπαιζόν ἀνά τὸ γλοερὸν πεδίον, ὅπερ εὐβαθὲς ποτάμιον διέσχισεν. Ἐν ᾧ λοιπὸν παρὰ τὸν ρύακα τὰ ἀφελῆ παιδιὰ ἔτρεχον, ὠλισθήσαντος ἐννεατοῦς κορασίου καὶ πεσόντος ἐντὸς τοῦ ποταμίου ρεύματος, τὰ λοιπὰ παιδιὰ φοβηθέντα ἐμακρύνθησαν.

Ἄλλὰ μικρὸς τις ἦρως, ὁ ὀδοκαέτης Ἀνδρέας σπεύδει πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ἐν ἀκαρεῖ τὸν ἐπενδυτὴν ἐκβαλὼν ἀστραπηδὸν βαθίζεταί ἐν τῷ ρεύματι. μετὰ τινα δὲ λεπτὰ ἀνέρχεται κρατῶν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τὴν Εὐτυχίαν (οὕτως ὠνομάζετο ἡ κορασίς).

Ἐν τῷ μεταξύ πολλοὶ τῶν εὐθυμούντων εἰδοποιηθέντες ὑπὸ τῶν λοιπῶν παιδιῶν ἔσπευσαν ἐκεῖ καὶ εἶδον τὸ θελξίθυμον καὶ συγκινητικὸν ἐκεῖνο σύμπλεγμα, εἶδον τὸν Ἀνδρέαν ἐξερχόμενον ἀπὸ τοῦ ποταμίου ὡς ἐνάλιον θεὸν καὶ τὴν ὥραϊαν κορασίδα φέροντα εἰς τὰς ἀγκάλας, συνελθοῦσαν ἤδη. Ἡ ξανθὴ αὐτῆς κόμη βραχίσεια ἐν τῷ ὕδατι αὐτομάτως ἐκτενίσθη πρὸς τὰ ὀπισθεν, ἡ δὲ ἀνάκλασις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπ' αὐτῆς ἐκόσμηε τὴν στρογγύλην κεφαλὴν τῆς Εὐτυχίας διὰ φωτεινοῦ στεφάνου ἐπίσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ βεβρεγμένου Ἀνδρέου ἀντανεκλῶντο αἱ ἀκτίνες, περιβάλλουσαι οὕτω αὐτὸν δι' αἴγλης λαμπρᾶς ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι ἔβλεπε τὸν Ἀρχαγγέλον ἀγκαλιζόμενον ψυχὴν ἀθώαν, καὶ ἄγοντα αὐτὴν εἰς τὸν παράδεισον. Καὶ μὴ οὐκ ἦν ὁ μικρὸς ἦρως σωτὴρ ἄγγελος διὰ τὴν κορασίδα! καὶ μὴ οὐκ ἦν αὐτὴ ψυχὴ ἀθώα εἰς τὴν ζωὴν ἐπναφερομένη ὑπ' ἐκείνου! Μόλις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ σωθεῖσα καὶ εἶδε τὸ πρόσωπον τοῦ σωτῆρος αὐτῆς λαμπρὸν καὶ ὥραϊον ὑπὲρ ποτε· ὁ δὲ κύψας κατεφίλησεν αὐτὴν καὶ εἶτα τὴν ἀφῆκεν, ἐν ᾧ οἱ πάντες ἐπεφήμεον, ὑπὸ τὴν ψαῦσιν τῶν χει-

λέων τοῦ Ἀνδρέου ἐρρίγησεν ἡ μικρὰ κόρη, ἡσθάνθη τι μυστηριώδες. ὑπερφυσικὸν ἐν ἑαυτῇ συμβαίνον, καὶ ὅμως μόλις ἦ ἐννεαετής. Ἰσως ἦν φυσιολογικὴ ἀντίδρασις τῶν θερμῶν χειλέων ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς παρειᾶς, ἰσως ἦν συναίσθημα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν σωτῆρα, ἰσως ἦν ἔρωτος ἀγνοῦ ἐπίδρασις ἐπὶ παρθενικῆς καρδίας, καὶ ὅμως μόλις ἦν ἐννεαετής. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ ἀπὸ ἐκείνης τῆς ἡμέρας τὰ παιδιὰ ἄλληλα ἡγάπησαν· ἠρέσκοντο ἵνα ἐπὶ ὥρας ὅλας συμβιωσίν ἀπολαύοντα τῆς θέας ἀλλήλων. Ἡ εὐτυχία εὗρισκεν αὐτὴν ἐν πλήρει εὐτυχίᾳ, ὅποτε τῷ Ἀνδρέᾳ ἀνεστρέφετο· καὶ ὅμως μόλις ἦν ἐννεαετής.

Τετραετία ὅλη ἐκτοτε διέρρευσε, οἱ παῖδες πρόσηβοι ἐγίνοντο καὶ ὁ ἔρως τῶν ἡνδρουτῶ, ἥδη ἀμφοτέροι ἐγίνωνσκον πῶς ἡγαπῶντο, ἀλλ' ὅμως οὐδέτερος ἐτόλμα νὰ ἐκδηλώσῃ τοῦτο τῷ ἑτέρῳ· ὠμίλουν διὰ τῶν βλεμμάτων μυστικῶς· ἦτο περιττὸν νὰ ἐκφράζωνται διὰ τῶν χειλέων ἐναργῶς, πολλάκις ἐν λόγοις δαπανωμένη διαπνέει καὶ ἐξασθενεῖ ἡ φλόξ τοῦ πάθους.

Τετραετία παρήλθε καὶ ὁ Ἀνδρέας ἀπεδήμει ὅπως σπουδάζει, ὅπως ἀποκατασταθῇ, ὅπως εὖρῃ τέλος τύχην κατὰ τὸ λεγόμενον. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀπεχωρίζοντο, ἡ Εὐτυχία ἔθηκεν εἰς χεῖρας τοῦ νεανίου μικρὸν συνεπτυγμένον χάρτην· περιεῖχεν οὗτος ἔρωτος κυμήλιον, ὥρῶν ἡδίστων ἐνθύμιον, χρυσᾶς τρίχας ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς.

* *

Κατὰ τὴν ἐν τῇ ξενίᾳ διαμονὴν αὐτοῦ ὁ νεανίας ἐπαιδεύθη πολλὰ, ἀνέγνω πολλὰ, εἶδε πλείονα, ἔμαθε πλείονα, ἀπέμαθε λοιπὸν τὰς τοῦ χωρίου ἐξεις ἐγένετο ὀλιστικώτερος, πρακτικώτερος, πυρρῶνιστής, ἐγώτιστής, τὸ συνειδὸς αὐτοῦ ὑπέστη τὰς ἐπίδράσεις, ἃς περ προξενεῖ ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν νέων ἡ παιδεία τοῦ αἰῶνος ἡμῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ξενιτείας αὐτοῦ μόνον ἀντικείμενον τῶν ὀνείρων τοῦ ἦν ἡ γλυκεῖα Εὐτυχία, ἡ παιδικὴ φίλη· αἱ τρίχες ἐκεῖναι ἦσαν δι' αὐτὸν λατρείας ἄγαλμα.

Πλὴν ἄλλ' ὅμως σὺν τῷ χρόνῳ κατ' ὀλίγον ἐξηλείφθη ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ ὁ ἔρως καὶ ἀπὸ τῆς διανοίας τοῦ ἡ προσφιλεῖς ἀνέμνησις ἐξέλιπε. Μειρακιώδους φαντασίας φρουδὰ ὄνειρα ἐκάλεσε τὰ παρελθόντα καὶ τινα ἡμέραν τέλος ἔρριψεν εἰς τὴν ὁδὸν τὸ πρῶτον προσφιλεῖς κυμήλιον ἐκεῖνο, ὅπερ πρό τινων ἐτῶν προετίμα ὑπὲρ περιουσίαν ὅλην, ἥδη οὐδεμίαν σημασίαν εἶχε δι' αὐτὸν, δὲν ἦτο δι' αὐτὸν πολυτίμητον πλῆον, ὡς μὴ συμφωνοῦν ταῖς περὶ πολυτίμου ιδέαις αὐτοῦ, τοσοῦτον ἡλλαξέ! τοσοῦτον εἶχε μεταβάλλῃ αὐτὸν ἡ παιδεία!

Τέλος εὐρὼν ἐσχάτως παύσαντων ἐν τῇ πόλει κόρην ἐμνηστέυσατο αὐτὴν· εἶτα ἦλθεν εἰς τὸ χωρίον τοῦ μετὰ ἐξαετίαν ὅλην, ἵνα ἴδῃ τοὺς οἰκείους.

* *

Ἡ Εὐτυχία ἡ ὥραία καὶ μικρὰ ἀποχωρισθεῖσα τοῦ φιλάτου ἔχουσε πολλὰ δάκρυα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως ἐκείνου, ὦ! πόσον σκληρὸς ἐφαίνετο αὐτῷ ὁ χωρισμός! πῶς ἀνεπόλει τὰς ἡδεῖας ὥρας, καθ' ἃς μετὰ τοῦ Ἀνδρέου συνέπαιζεν!

Ἐν τούτοις αἱ ἡμέραι παρήρχοντο, οἱ μῆνες διεδέχοντο ἀλλήλους, τὰ ἔτη συνεπληροῦντο καὶ ἡ Εὐτυχία ἤδη ἔβλεπεν αὐτὴν νεάνιδα τελείαν, ὑπερέχουσαν κατὰ τὴν καλλονὴν τῶν ὁμηλικῶν καὶ προσεδόκα, προσεδόκα ἐκείνον, ἵνα ἐπιδείξῃ τὴν νεότητά, τὴν τρυφερότητα, τὰ κάλλη τῆς ἴνᾳ μαγεύσῃ, ἵνα σαγηνεύσῃ, ἵνα ἐλκύσῃ τὸν σωτήρα καὶ ἀγαπητὸν Ἀνδρέαν. Ἦγνῶει ἡ ταλαίπωρος ὅτι ὁ μικρὸς ἦρως, ὁ μεγάλθυμος Ἀνδρέας ἀναπτύχθεις, παιδευθεὶς, ἀνδρωθεὶς εἰς σοφιστὴν ψυχρὸν ἐν πᾶσι μετεβλήθη. Ὅτε ἐπέστρεψεν ἐκεῖνος ἡ οἰκτρὰ πραγματικότης ἐν ὅλῃ τῇ εἰδεχθεὶ αὐτῆς μορφῇ ἀπεκαλύφθη πρὸ τῆς κόρης. Ἡ ἀγγελία τῆς μνηστείας τοῦ ἀγαπητοῦ τούτου πρὸς αὐτὴν γενομένη καίριως ἐπληξέ τὴν ἀγαπῶσαν κόρην. Τί εἶχεν νὰ εἴπῃ ἤδη; τίνα νὰ καταρσθῇ;

Ὅτε συνῆλθεν ἀπὸ τῆς πρώτης συγκινήσεως ἀπεμονώθη ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς καὶ ἐσκέφθη, ἐπὶ πολὺ ἐσκέφθη ἀπεφάσισεν· οἱ ὀρθαλμοὶ τῆς ἑλαμψαν ἀγρίως καὶ τρομωδῶς τὰ χεῖλη συνεσπᾶσθησαν· συνέσφιγγε τὰς χεῖρας, ἐρείγησεν. Ἦγέρθη πλήρως ἀποφάσεως, δεινῆς, ὡς τις ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ, ἂν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔβλεπεν αὐτήν.

* *

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ δυστυχὴς Εὐτυχία δὲν ἦτο πλέον εἰ μὴ πτώμα ἀνίσθητον, εἶχεν αὐτοκτονήσῃ. Ἐσκέψατο ὅτι ὁ περικιτῶν βίος ἦτο πλέον εἰς αὐτὴν ἀδύνατος καὶ προεῖλετο ἥρωικῶς τὸν θάνατον. Προέκειντο αὐτῇ δύο δεινὰ, προετίμησε τὸ ἥσσαν δεινόν· ἐν τῷ ἀελπισμῷ αὐτῆς τὸ μόνον καταφύγιον ἔμεινεν αὐτῇ ἡ αὐτοχειρία. Ἡ αὐτοχειρία, οἷον φερόν μουστήριον! Ἡ ψυχὴ βλέπουσα τὴν ἐν τῷ κόσμῳ πορείαν τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς βίου κωλυομένην νὰ βαδίσῃ σεμφώνως πρὸς τὰς περὶ καλοῦ αὐτῆς ιδέας ὑπὸ αἰτίων, ὅπερ ἀπολύτως ἀδυνατεῖ νὰ ἄρῃ, τίθησι τέρμα εἰς αὐτὴν βιαιῶς, ὅπως ἀποφύγῃ μέλλοντα ἐξευτελισμόν. Καὶ λοιπὸν ὁ φιλόζωος θνητὸς πρὸς στιγμὴν ἐμφορεῖται ὑπὸ ἡρώισμου ὕψιστου, περιφρονεῖ συναισθημα πανίσχυρον, καταπατεῖ προλήψεις ἐριζωμένας βαθύτατα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἀνοίγει τὴν πύλιν τοῦ θανάτου καὶ ρίπτεται ἐκὼν εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀβεβαιοῦς ἐπ' ἐλπίδι μέλλοντος κρείσσονός πως, ἐπ' ἐλπίδι ἀπαλλαγῆς βλαπτικῶν, ἐπ' ἐλπίδι ἐπιτυχίας αἰωνιότητος. Εἴπετέ μοι δὲν εἶνε θαυμασμοῦ ἄξιος λοιπὸν ὁ τοιοῦτος θνητός! εἴπετέ μοι, ἐστὶν ἔργον τοῦ τυχόντος ἡ αὐτοκτονία! καὶ ὅμως ἡ ἐπιπόλαιος ἀνθρωπότης περιφρονεῖ ὡς ἐναγῇ τὸν ἥρωα. Ὅσον διὰ τὴν θρησκείαν αὕτη ὡς συντηρητικὴ νομοθεσία πράτ-

τει τὸ καθήκον τῆς, οὐδόλως δι' αὐτὴν λέγω ταῦτα.

Ὅποτε ὁ Ἀνδρέας εἶδε τὸ τέλος τῆς ἄλλοτε ἀγαπητῆς οὕτως οἰκτρὸν καὶ ἐσυλλογίσθη ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ αἷτιος τῆς καταστροφῆς ἐκείνης, ἤρξατο βαρέως νὰ αἰσθάνηται τὸ σφάλμα του, μετᾶμελος κατέλαβον αὐτὸν καὶ τύψεις συνειδότης, σύμπας ὁ παιδικὸς αὐτοῦ καὶ νεανικὸς κατόπι, βίος πρὸ τῆς φαντασίας του παπρήλασε καὶ ἔκλυσε πικρῶς μετανοῶν, ἀλλ' ἦτο ἀργὰ πλέον.

Αἱ περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ λευκοῦ φάσματος φήμαι τῶν χωρικῶν ἐτάρασσον αὐτόν. Ἄν δὲ καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ διδῇ πίστιν εἰς αὐτὸς, αὐτὸς ἀπέστειλεν εἰς κόρακας τὴν ἐπιστήμην καὶ λαθῶν μεθ' ἐαυτοῦ ἀνδρεῖον νεανίαν χωρικὸν κατὰ τὴν ἀπέληγον ἐκείνην νύκτα, ἣν ἐν ἀρχῇ περιεγράψαμεν, ἐξῆλθεν ὅπως συναντήσῃ πού τὸ φάσμα καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ συγγνώμην· τοσοῦτον ἐπ' αὐτοῦ ἐβάρυνεν ἡ συναισθησις τῆς ἀμαρτίας.

* *

Ἡ ὥρα ἦτο ἤδη μεσοκύκτιος, ὡς ἔφθηνεν εἰπόντες, ὅτε ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ σύντροφος αὐτοῦ ἐβάδιζον ἐν τόλμῃ πρὸς τὸ κοιμητήριον ἡρέμα προχωροῦντες ἐν σιγῇ, σκυθρωποί, κάτω νενευκότες, μὴ τολμῶντες τὴν ἱερὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ ἡρεμίαν τῆς νυκτὸς διὰ λόγων νὰ ταράξωσι. Βεθυσιμένην εἰς βέμβην ἔχων τὴν δάνοιαν αὐτοῦ ὁ δυστυχὴς Ἀνδρέας παρηκολούθει τοὺς ἐαυτοῦ βήμασιν ἀσυναίσθητως. Ὁ δ' ἀκόλουθος αὐτοῦ ἐσέβετο τὴν θέσιν ταύτην τοῦ Ἀνδρέου καὶ οὐδὲν ἔλεγεν.

Αἰφνης κλαυθμυρισμὸς διάτορος ἐτάραξε τὴν ἡσυχίαν τῆς νυκτὸς καὶ ἐν τῷ σκότει ὤφθη τις σκιὰ λευχείμων, προχωροῦσα πρὸς αὐτοὺς.

— «Τὸ φάσμα, τὸ φάσμα»! ἐξέφυγε τοῦ ἔρκους τῶν ὁδόντων ἀμφοτέρων καὶ τρύμος κατέλαβεν αὐτούς· τὸ τόλμημα ἦν ἐπικίνδυνον ἀκούοντως.— «Ἄ! ἱστασο ἐνταῦθα σύ» εἶπεν ὁ Ἀνδρέας πρὸς τὸν σύντροφον αὐτοῦ καὶ ἔσπευσεν ἀπονενοημένως ἵνα συναντήσῃ τῇ σκιᾷ. Ὁ χωρικὸς δὲν ἐτόλμησεν νὰ ἀκολουθήσῃ, ἀλλ' ἔμεινεν ἐκεῖ ἐνεὸς καὶ εἶδε καὶ ἤκουσε φορικτὰ, ἀπίστευτα, μυστηριώδη.

Ὅτε τὸ φάσμα μετὰ τοῦ Ἀνδρέου συναντήθη, ἔστη ἀγέρως, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τὸ πρόσωπον ἐξέφραζε δεινὴν ὁδύνην ἀπερίγραπτον· πράγματι ἦν τὸ φάσμα τῆς δυστυχούς Εὐτυχίας. Δὲν ἦτο ὅμως πλέον τοῦτο ἡ δειλήμων καὶ σεμνὴ ἐκείνη κόρη, ἦτο ὑπερήφανον ἀγέρωχον συναισθανόμενον τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ, ὡς πνεύματος, ἀπέναντι τοῦ γαιήρου ὀνθρώπου. Ἦγειρε τὴν χεῖρα μεγαλοπρεπῶς καὶ ἐπιβλητικῶς ὡς περ ἡ Νέμεσις καὶ οὕτω πρὸς τὸν τρέμοντα νεανίαν ὠμίλησεν.

— «Ἀνδρέα! μὲ γνωρίζεις; Ναι, μὲ γνωρίζεις, διότι μικρὰ ὅτε ἦμην εἰσέτι καὶ ἄνακτος κόρη με ἔσωσες ἐκ τοῦ θανάτου! ναι με γνωρίζεις, διότι συνεβιοῦμεν ὁμοῦ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη κατόπι· ναι με γνωρίζεις, ὦ τέλα, διότι αἰσχυρῶς καὶ ἀνάνδρως μ' ἥρνη-

της και ἐμνηστεύσω ἐτέραν ἀσυνειδήτως, κακοῦργε, ἀγνώμον, θηρίον»! Ἀγρίαν φλόγα ἐξετόξευον τὰ ὄμματα τοῦ φάσματος, τὰς λέξεις ταύτας ἐξερευγομένου. Ὁ χωρικός ὁρῶν καὶ ἀκούων τὰ πάντα ἔτρεμε σύσσωμος καὶ οἱ ὀδόντες του βιαίως συνεκρούοντο, ταῦτά δ' ἔπασχε καὶ ὁ Ἀνδρέας ἐν μείζονι λόγῳ.

— « Συγγνώμην, συγγνώμην, σικὰ ἱερὰ »! κατάρθωσεν νὰ ψελλίσῃ.

— « Ὁχι! ὄχι συγγνώμην! ἀργά μοι προφέρεις τὴν λέξιν· ἦτο καιρὸς νὰ τὴν εἴπῃς, πλὴν φεῦ ἀντὶ ταύτης ψυχρότητα ἔδειξας πρὸς με τὴν μόνην σου φίλην, προδότα ἀναισθητε, Ὁχι! συγγνώμην, κατάραν! . . . κατάραν! . . . κατάραν! . . . Κατηραμένη ἡ ὥρα, καθ' ἣν με ἔσωσας ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ σώματος ἵνα με ρίψῃς εἰς κόλασιν μέλαιναν, βορὰν δαιμόνων! ὦ! ἂν ἐγίνωσκας οἷας βασάνους φοικτάς νῦν ὑφίστάμαι! οἴμοι! διότι αὐτόχειρ ἀπέθανον ἐνεκὰ σοῦ γε ἀνοίκτιρμον τέρας, ἀνευ ψαλμῶν καὶ ἀφέσεως τῆς ἐκκλησίας.

Κατηραμένη ἡ ὥρα ἐκείνη, καθ' ἣν σε ἡγάπησα πρῶτον! Βλέπεις ἐκεῖ; μετ' ὀλίγον αὐγὴ εἰς τὴν γῆν ὑποπόσκει καὶ ὁ ἀλέκτωρ, ἡ σάλπιγξ τοῦ μέλανος δαίμονος, αὐθις ἡχήσει. Τότε ἐγὼ . . . ὦ! φοικτὴ, θυμοβότειρα ὥρα βασάνων! τότε ἐγὼ εἰς μελάντατον σκότος ἔρχομαι τοῦ Σατανᾶ ὑποδὸς μετὰ ἄλλων δυστήνων πλασμάτων, καίομαι δὲ ἀενάως ἐν μέσῳ πυρὸς αἰθομένου, ὅπερ αἰώνιον ἄσβεστον εἶναι· γελοῖ δ' ὁ Σατᾶν σεσηρῶς, ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἀναρριπίζων τὸ πῦρ δι' ἐνὸς πνεύματος καὶ ὑλακτοῦσιν οἱ δαίμονες πνεύματα ἀκάθαρτα, λύκοι, λυσσώδεις, δυσώδεις, πυρίπνοι, ψυχῶν σφαλλομένων δεινοὶ τιμωροί! Ναί, εἰς τοιοῦτόν με ἔρριψας χάρταρον, ἔχιδνα, ὄφι! διότι με ὠθησας ν' αὐτοκτονήσω. Ἦδη κατάρα εἰς σέ! κατάρα φοικτὴ κεκολασμένης ψυχῆς ἐπὶ τῆς μιαρᾶς κεφαλῆς σου. Ὡς περ ὁ Κῆν νὰ ζῆς ἐπὶ γῆς! στεναγμοὶ οἱ πνοῇ σου, δάκρυα δὲ ἡ τροφὴ σου! σκράξ νὰ τρώγῃ τὴν μέλαιναν σου καρδίαν ἀκοίμητος! Πρὸ τῶν ὀμμάτων σου πέντητον τὸ ἰνδαλμὰ μου νὰ βλέπῃς δεινὸς ἀπειλοῦν σε »!

— « Παῦσαι ὦ! παῦσαι, σικὰ ὀργισμένη »! ὁ τάλας Ἀνδρέας ἀνερῶνησεν. Ἀλλὰ τὸ φάσμα, ὥσει μηδὲν ἤκουσεν, ἐξηκολούθησεν οὕτως ἐπὶ μᾶλλον τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὑψοῦν, ὥστε ἀντήχουν τὰ ὄρη καὶ ἐταράσσεται ἡ ὑπνώττουσα φύσις.

— « Ὑπνος ποτέ σου μὴ κλείσῃ τὰ βλέφαρά, ἢ ἐὰν κλείσῃ αὐτὰ πλήρης ὀνείρων φοικτῶν καὶ αὐτὸς σου ὁ ὕπνος νὰ εἶναι »! Τὸ φάσμα ἤδη τὸν τόνον τῆς φωνῆς του ἐντείναν εἰς ἄκρον ὠρύσατο ἀγρίως.

— « Καταραμένος νὰ εἶσαι »! — « νὰ εἶσαι »! ἐπαλέαβον τὰ ἐνέριχα πνεύματα ὥσπερ ἡχώ. Ὁ τελαίπωρος θνητὸς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντίσχη ἐπὶ πλέον, ἔπεσεν ὑπτιος στενάζων « Ἀχ »!

— « Κατηραμένος νὰ εἶσαι »! — « νὰ εἶσαι » ἐκ δευτέρου ἐπαλέαβε τὸ φάσμα καὶ τὰ ἐνέριχα. — « Ἀχ »! ἐστενάζε καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας.

— « Κατηραμένος . . . ! τὴν φράσιν ν' ἀποτελέσῃ δὲν προέλαβε καὶ τοῦ ἀλέκτορος φωνὴ διάτορος ἡ-

κούσθη τὴν πρωίαν ἀναγγέλλουσα· τὸ φάσμα ἐφημώθη καὶ εὐθέως ἄφαντον ἐγένετο.

Ὁ χωρικός αὐτόπτης πάντων τούτων, δὲν ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ τῷ Ἀνδρέᾳ· ἀλλ' ἔσπευσεν εἰς τὸ χωρίον καὶ διηγήθη τὰ πάντα πρὸς τοὺς φίλους· ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπαλλε βιαίως ἐκ τοῦ τρόμου καὶ λαλῶν συνεχῶς διεκόπτετο. Πανικὸς κατέλαβε πάντας τοὺς ἀκούοντας.

Τὴν πρωίαν, ὅτε ὁ φωστὴρ διεσκέδασε τὸ ζοφερὸν τῆς νυκτὸς σκότος, ὅπερ βοήθει τῇ φαντασίᾳ, ἵνα παριστᾷ τὰ πράγματα ἐξωγικωμένα, ὅτε αἱ ἀηδόνες ἐμελψαν ἡδύ, οἱ ἐπὶ τόπον σπεύσαντες εὗρον νεκρὸν τὸν δύστηνον Ἀνδρέαν.

Ἐκτοτε οὐδεὶς πλέον εἶδεν οὐδέποτε τὸ πλάνον φάσμα.

Ἐν Κεσσάνῃ.

Μ. Π. ΦΙΛΑΝΘΙΔΗΣ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 14 ἰουνίου.

Προεδρεία Δ. Μαζιάδου. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προτέρας συνεδρίας ὁ κ. γεν. γραμματεὺς ἀνακοινοῦται τὴν περίληψιν τῆς ἀλληλογραφίας, δι' ἣς ἐν ἄλλοις γίνεταί γνωστόν ὅτι ἡ Δ. Ἐξοχότης ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ν. Μαυροκορδάτος καὶ ὁ εὐγενέστατος κ. Π. Στεφάνοβιτς προσφέρουσι τῷ Συλλόγῳ διὰ τοῦ κ. Σαμαρτσίδου διακόσια ἀντίτυπα τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ὁ ἐν τοῖς Ἡθικοῖς Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως θησαυρὸς παιδαγωγικῶν γνώσεων» πονήματος, ὅπερ δημοσιεύθην ἐν τῇ Ἐβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρῇ ἡ δει ὑπὸ τοῦ κ. Χρ. Σαμαρτσίδου ἀνατυποῦται εἰς ἰδιαίτερα τεύχη. Ἀγγελθειῶν δ' εἶτα τῶν προσφωρῶν, ὁ κ. πρόεδρος ποιεῖται τὰς δεούσας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας, εὐχαριστεῖ τοῖς δωρηταῖς καὶ δίδωσι τὸν λόγον τῷ αἰδ. πατρὶ Caisar Tontini de Quarenghi Barnabite, ἀντιπροσώπῳ τῆς ἐν Βολωνίᾳ Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, ὅπως ποιήσῃται τὴν συνέχειαν τοῦ ἀναγνώσματος αὐτοῦ «περὶ ἐνιαίου μεσημβρινοῦ».

Ὁ αἰδ. πατὴρ Tontini ἀρχεται ὁμιλῶν περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐνιαίας ὥρας, ζητήματος ἀνακινηθέντος αὐθις ἐν τῇ ἐν Παρισίοις Ἐταιρείᾳ τῆς Γεωγραφίας δι' ἀνακοινώσεως περὶ τῆς ἐνότητος τῶν ὥρων (Unification des heures) ὑπὸ W. de Nordling, ἀνακοινώσεως γενομένης ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 7 ἀπριλίου καὶ δι' ἣς ἐκτίθεται τὸ ἱστορικὸν τοῦ ζητήματος ἰδίᾳ ἐν Γαλλίᾳ καὶ προτείνεται ἡ παραδοχὴ τῆς ὥρας τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Ἀπὸ τοῦ ζητήματος δὲ τούτου ὁ τῆς παρελθούσης δευτέρας ἀγορητῆς μεταβαίνει εἰς τὸ κυρίως θέμα αὐτοῦ, ἥτοι τὴν ὑπόδειξιν πρώτου μεσημβρινοῦ κοινοῦ καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῆς γνώμης αὐτοῦ. Ὡς κοινὸν δὲ μεσημβρινὸν προῦ-